

[Glistrup]

kroner og ører. Hvis man laver en regulering på 10 pct. af 4.000 kr. og en på 8 pct. af 20.000 kr., får man unægtelig noget mere ved at få de 8 pct. af 20.000 kr. Derfor er der efter Fremskridtspartiets opfattelse ikke noget sagligt hold i den gængse argumentation vedrørende folkepensionisterne.

Som jeg nævnte, opfatter vi de tre forbedringer, der sker i den materielle folkepensionslovgivning, som et positivt træk ved nr. L 224, men vi ville unægtelig meget gerne være kommet væsentlig længere frem i retning af vort folkepensionsforslag nr. L 2 fra oktober 1987, hvor vi forsøgte at nå frem til, at man for det første forhøjede hele folkepensionsniveauet, for det andet opnåede, at der ikke blev diskrimineret mod ægteskab, som hr. Kofod-Svendsen talte så varmt for, men vel at mærke på den måde, at de gifte folkepensionister kom op på niveau med de folkepensionister, der fik mest, nemlig de ugifte, plus tillæg, og for det tredje, at man ikke længere opdelte pensionen i grundbeløb plus personlige tillæg, således at man altså yder forskellige beløb, alt efter om folk har brugt deres penge, mens safterne var i kroppen, eller de har været så dumme at spare op og nu kan risikere på den ene eller anden måde at få beskåret deres folkepension, eller om de har arbejdsindtægter, eller hvad der nu kan være tale om, og for det fjerde, at man ikke opererer med forskellige pensionsalder, som man gør med den regel, der blev gennemført i oktober 1982 om, hvordan man skal behandle de 67-69-årige. Det var første hovedafsnit i nr. L 224.

Andet hovedafsnit i nr. L 224 drejer sig om den enorme ophobning af vidt forskellige overførselsindkomster: barselsløn, biblioteksafgifter, efterløn, førtidspension, Statens Uddannelsesstøtte, og hvad der nu ellers kan være tale om. Det er uhensigtsmæssigt at lave et så kolosalt monogamistisk bunkebryllup mellem nogle, der er så forskelligartede, når der er grund til, hvis man skal føre en fornuftig finanspolitik fremover, at anlægge forskellige grader af generøsitet eller af mangel på samme. Man kører det simpelt hen sammen i én fælles pulje.

Så kommer vi endelig til det tredje afsnit, og det er skatteministerens område. Vi troede, at når vi efterhånden var nået frem til år 3 efter hr. Bernhard Baunsgaard, kunne man holde op med at følge den af ham opfundne ordning med, at alt i skattelovgivningen skal reguleres

med den samme procent. Det var faktisk ikke nogen god idé, han fik i 1974, eller hvornår han fik den.

Det vil selvfølgelig blive vidt forskelligt, alt efter om der er tale om afskrivningsregler, bundgrænser, marginalskattegrænser eller indekskontrakter. Det er finansministerens område, men reelt er det også skat. Også afsnit 3 i lovforslaget er rigtig dårligt lovgivningsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand ((Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene nr. L 223, L 224 og L 226 henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg, og at lovforslag nr. L 225 henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 217:

Forslag til lov om ændring af lov om dyreforsøg.

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 26/4 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erling Christensen (S):**

For nøjagtig et år siden behandlede vi et lovforslag med nøjagtig samme indhold bortset fra tallene. Løfterne var også de samme dengang, nemlig at en revision af dyreforsøgsloven skulle afvente fremsættelse af dyreværnsloven i den næste folketingssamling. Den undskyldning, man bruger ved anden udsættelse, nemlig at dyreforsøgsloven kun har været i kraft i kort tid, synes jeg er rigtig dårlig. Det er over et år siden, høringen til betænkningen om værn for dyr var tilendebragt. Grundlaget for fremsæt-

[Erling Christensen]

telse af en ny dyreværnslov og en ny dyreforsøgslov i indeværende samling var og er altså til stede. Det er efterhånden heller ingen hemmelighed længere, at ministeren har været på vej med et lovforslag om en ny dyreværnslov i januar 1990. Måske vil ministeren i dag løfte lidt af sløret for, hvorfor vi endnu ikke har set lovforslaget.

Socialdemokratiet ønsker dyreværnsloven fremsat nu. Vi ved godt, at vi ikke kan nå at lave loven færdig i denne samling, men vi kan opnå, at det lovforberedende arbejde går i gang nu. Enkeltpersoner, interesseorganisationer og selvfølgelig også vi andre kan altså få tiden fra nu af, og indtil vi får vedtaget en lov, til at gøre et grundigt arbejde i. Jeg synes ikke, regeringen kan være bekendt at blive ved med at trække tiden ud.

Ministeren sagde i en spørgetid for en måneds tid siden flot og slet ikke uden humor, at kompromiser vedrørende halekupering ville være umulige. Det er enten eller. Det var en fin konstatering. Om det så bliver det ene eller det andet, er altså et spørgsmål om én stemme mere end halvdelen her i Tinget.

På andre områder vil der vel være mulighed for forhandling og kompromiser. Jo længere tid vi har til at forhandle, jo større sandsynlighed er der vel også for, at vi kan indgå kompromiser.

De kræfter, der blokerer og binder ministeren, er måske så stærke, at ministerens arme og ben er låst fast. Hvis det er tilfældet, må oppositionen i Tinget tage opgaven på sig. Så må det flertal, der er uden om regeringen, påtage sig den opgave at fremsætte et lovforslag til en ny dyreværnslov.

Jeg synes, vi skal bruge førstebehandlingen i dag til at finde ud af, om ministeren vil fremsætte et lovforslag om dyreværn nu, og, hvis ikke, finde ud af, om vi andre skal sørge for, at det sker. Hvis ministeren vil give løfte om at fremsætte sit lovforslag om dyreværn eller vi kan finde et flertal for at gøre det uden om regeringen, støtter vi det foreliggende lovforslag.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti støtter også lovforslaget. Vi gør det også ud fra den viden, at et af de første lovforslag, der vil blive fremsat i den nye folketingssamling, netop vil blive forslag om en ny dyreværnslov, og derfor er jeg

helt enig i det, hr. Erling Christensen også sagde sidste år ved den tilsvarende lejlighed, at det er rimeligt, at de to ting bliver behandlet sammen, og da vi nu har en viden om, at det vil ske i løbet af mindre end et halvt år, synes vi, det er rigtigt, at dette lovforslag bliver vedtaget i den foreliggende form.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg vil bare gerne gøre den konservative ordfører opmærksom på, at det, jeg sagde sidste år i denne forbindelse, var, at det var i år, den nye dyreværnslov skulle fremsættes.

Ebba Strange (SF):

SF's ordfører på området opholder sig i udlandet for tiden; derfor skal jeg gøre et par bemærkninger på SF's vegne.

Vi undrer os altså også i SF, og vi kan ikke forstå det. Der foreligger et udkast til en dyreværnslov, og det har ligget i betænkningen siden 1988. Det er ikke så svært at lave det lovforslag. Vi kunne såmænd godt gøre det i SF, hvis ministeren ikke synes, han selv har tid og kræfter til det.

Det er baggrunden for, at hr. Erling Christensen og jeg i weekenden aftalte det, vi har sendt ud som en pressemeddelelse, nemlig at vi meget stærkt vil opfordre ministeren til at fremsætte forslaget i år, og vi har i hvert fald frygtelig meget brug for en forklaring på, hvorfor det ikke er sket før.

Skyldes det, at man har for meget at lave i Justitsministeriet? Eller skyldes det, som vi naturligt kommer til at tænke, at der er for stor modstand mod det fra landbrugets side? Hvis det er det sidste, må vi tage diskussionen i Folketinget om, hvad vi vil med en dyreværnslov. Hvad vil vi som retspolitikere med en dyreværnslov? Det er på tide; der ventes på den rundt omkring.

Derfor en meget stærk opfordring også fra SF's side til at fremsætte det forslag i indeværende samling, og hvis ikke det sker, er vi altså nogle, der er parate og håber, at der kan være et flertal for det uden om regeringen. Det er på tide.

Jeg skal lade vores endelige stilling til dette lovforslag afhænge af, hvilket svar vi får fra ministeren, og hvad vi får ud af debatten dels i dag og dels i udvalget.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Det foreliggende lovforslag er udelukkende en konsekvens af regeringens beslutning om at udskyde fremsættelsen af forslaget til en ny dyreværnslov til næste folketingsår.

Da en revision af dyreforsøgsloven naturligvis må være i overensstemmelse med den ny dyreværnslov, støtter Venstre det foreliggende forslag.

Da den radikale ordfører er forhindret i at give møde i dag, skal jeg på hendes vegne meddele, at Det Radikale Venstre støtter dette lovforslag.

Knud Lind (FP):

Det er interessant at se, at det er kommet på mode med dobbelte ordførerskaber.

Der blev talt meget om dyreværnslov, men der står: Lov om ændring af lov om dyreforsøg. Jeg ved godt, at de måske kører lidt sammen. Jeg tror, det var fru Ebba Strange, der var inde på det.

Hvis blot et eneste af de mange dyr, som igennem årene har været pint og plaget ved dyreforsøg – og alt sammen i humanismens navn – kunne tale til denne forsamling bare et lille øjeblik, ville lov om dyreforsøg og også dyreværnsloven blive ændret i løbet af et øjeblik. Det er fakta.

Når det er sagt, må jeg også sige, at vi selvfølgelig gerne ser, at tingene kører samlet.

I Fremskridtspartiet har vi tit spekuleret på, om man egentlig kan tale om dyreforsøg og dyreværn, så længe man godkender jødernes rituelle dyreslagtning, hvor dyrene lige så stille dør af blodtabet. Det er svært at vurdere, hvad der er værst af disse ting.

På den anden side er man også begyndt at gå over i den anden grøft. Da vi ændrede loven om burhøns herhjemme, betød det, at fra at være et land, der eksporterede æg, blev vi til et land, der importerede æg, vel at mærke æg af høns, som gik i ganske små bure; det fik altså den stik modsatte virkning. Vi ved også godt, at det f.eks. vil koste ca. 3 mia. kr. for så vidt angår svineavl.

Jeg vil spørge justitsministeren, om det virkelig kan være rigtigt, at grisene nu skal behandles overpænt. De skal have legetøj i de første uger, griselegetøj, således at de kan blive beskæftiget. Det er yderligheder, men Fremskridtspartiet vil da se meget positivt på, at det

ikke bliver vaneforestillinger, for jeg vil da give den socialdemokratiske ordfører ret i, at vi ikke kan blive ved med at udsætte det; på et eller andet tidspunkt må vi blive færdige.

Som sagt vil jeg håbe, at justitsministeren vil tage det med de rituelle slagtninger op. Nu sagde jeg rituelle jødeslagtninger, men jeg tror sådan set også, at der er andre, der foretager rituelle slagtninger. Der må altså være visse ting, som vi i 1990 er kommet over, så vi kan få mere dyrevenlige forhold. Der er nogle, der taler om, at vi er nået så vidt, at dyrene i dag faktisk har det bedst i tilberedt stand, for de bliver pint og plaget, mens de lever.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det er til hr. Knud Lind. Jeg er fuldstændig klar over, at det lovforslag, vi behandler i øjeblikket, er om dyreforsøg, og jeg ved godt, at jeg opholdt mig en del ved dyreværnsloven. Det er sådan set ikke min egen skyld – havde jeg nær sagt – men fordi justitsministeren i bemærkningerne som argument for endnu en gang at udsætte revisionen af lov om dyreforsøg skriver, at han gerne vil have de to love behandlet sammen. Jeg er helt enig med hr. Knud Lind i, at loven om dyreforsøg trænger til en revision, og hvis der var kommet et forslag til revision af den, ville vi have behandlet det, uanset om det var kommet sammen med dyreværnsloven eller ej. Som sagt er det ministeren selv, der knytter de to love sammen, og derfor brugte jeg en del af min taletid på at tale om dyreværnsloven.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er selvfølgelig helt o.k., at fru Ebba Strange nævner det, for det står ganske rigtigt i bemærkningerne.

Jeg vil også godt sige – og nu holder jeg mig til dyreforsøgene – at jeg så nogle hunde, der var sat op i stativer, hvor de skulle nærmest tvangsryge så og så mange cigaretter i døgn, for at man senere kunne undersøge, om deres lunger havde taget skade. Når man nu ved, at hundens lugtesans er langt bedre end menneskets, hvilke pinsler har den så ikke været igennem, blot for at man kan vurdere, om vi andre, som har nogle laster, skader os selv, selv om det af statistikken kan ses, at det gør vi?

[Knud Lind]

Det er sådan nogle ting, som Fremskridtspartiets gruppe har peget på, og fordi det i andre lande netop er forbudt at foretage de rituelle slagtninger, er Danmark nærmest blevet eksportør af kød, der er slagtet på rituel vis, så man kan nok spekulere på, om vi ikke er noget bagud i det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Det er rigtigt, som hr. Knud Lind sagde, at det er anden gang, vi behandler sådan et lovforslag.

Fremskridtspartiets ordfører var inde på mange punkter med lidt forskellige indfaldsvinkler. Jeg kunne godt tænke mig at få svar på det spørgsmål, jeg stillede, og som fru Ebba Strange gentog: Betyder Fremskridtspartiets udtalelser, at partiet vil være med til at danne et flertal uden om regeringen for at få diskussionen i gang, altså for at få fremsat et lovforslag om dyreværn? Hr. Knud Lind er jo langt, langt inde i diskussionen om dyreværn i sine synspunkter her fra talerstolen. Derfor kunne det være interessant at få at vide, om det betyder, at Fremskridtspartiet vil støtte det forslag, som S og SF kom med her ved førstebehandlingen.

Glønborg (KRF):

På Kristeligt Folkepartis vegne vil jeg gerne sige, at vi er utilfredse med, at vi ikke er nået frem til en afklaring på dette spørgsmål. Jeg synes, det var rimeligt, at man lavede denne udsættelse sidste år med henvisning til dyreværnsloven, men nu synes vi ærligt talt, det kunne være nok.

Men vi må jo tage til efterretning, at denne dyreværnslov endnu ikke er lagt frem, og det er rimeligt, at de to ting hænger sammen.

Derfor vil vi bare henstille særdeles kraftigt, at vi for dyrenes skyld nu ser at få denne sag bragt i orden meget, meget hurtigt i den næste folketingssamling.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne takke ordførerne for tilslutningen – sådan opfatter jeg det i hvert fald – til dette forslag. Jeg har selvfølgelig også taget den kritik til mig, som er kommet fra en række af ordførerne i forhold til det ønske, der er udtalt om, at dyreværnsloven nu kommer til behandling her i Folketinget.

Jeg havde, som hr. Erling Christensen nævnte, for nylig under spørgetiden mulighed for at redegøre for det store forarbejde, der har været, ikke bare i Dyreværnsudvalget, men også efterfølgende med de mange henvendelser, der er kommet fra en lang række organisationer og andre interesserede på dette område. Og jeg må konstatere, at så langt fremme, som vi er i denne folketingssamling, og med så væsentlig og omfattende en lovgivning, som vi her taler om, vil det rigtigste efter min opfattelse være, at vi her i sommer drøfter hele dette spørgsmål.

Som også hr. Helge Adam Møller gav udtryk for, er det min hensigt umiddelbart i begyndelsen af den kommende folketingsamling at fremsætte et forslag til ny dyreværnslov med det sigte, at vi forhåbentlig kan få det vedtaget og gennemført inden årets adgang. Det mener jeg vil være rimeligt og acceptabelt.

Flere af ordførerne, både hr. Erling Christensen og fru Ebba Strange, har antydningvis fremhævet, at jeg i mine overvejelser skulle varetage særlige interesser, særinteresser. Det vil jeg gerne sige at der ikke er tale om. Jeg har under det arbejde, der har været, og som er i gang i Justitsministeriet, haft drøftelser med både landbrugsorganisationerne – som blev nævnt – og med stribevis af andre organisationer med tilknytning til hele dyreværnsområdet. Når det forslag, vi lægger frem til efteråret, kommer på bordet, vil det derfor også afspejle – håber jeg og stiler jeg imod – en afbalancering i forhold til de forskellige interesser.

Dyreværnsudvalget kom jo med sin betænkning i december 1988, som flere har fremhævet, og det er da rigtigt, som fru Ebba Strange var inde på, at betænkningen indeholder et udkast til lovforslag. Det udkast og betænkningen har jo så været til høring siden hos en lang række forskellige interesseorganisationer, og den runde sluttede først sidste forår.

Ser man på de tilkendegivelser, der er kommet, og på Dyreværnsudvalgets betænkning, så er det rigtigt, at der ligger et lovudkast, men jeg synes dog også, det er væsentligt at gøre opmærksom på, at der langtfra er tale om en enig indstilling fra udvalgets side. På en række centrale punkter indeholder betænkningen jo vidt forskellige indstillinger, på samme måde som mange af de henvendelser, jeg har fået, går i forskellige retninger.

[Justitsministeren]

Lad mig bare nævne nogle af de centrale spørgsmål, som vi tager stilling til i forbindelse med udarbejdelsen af det forslag, der kommer til efteråret.

Et af de væsentligste spørgsmål er, om der skal nedsættes et særligt dyreværnsråd under Justitsministeriet, hvor et mindretal finder, at behovet for et sådant råd allerede i dag er tilgodeset i forhold til de forskellige instanser, der findes – både Det Veterinære Sundhedsråd og Det Ethiske Råd vedrørende Husdyr. Der ligger som sagt forskellige holdninger; andre går ind for et sådant råd, og der er jo også muligheden for at finde alternative løsningsmodeller.

Udvalget har også behandlet forskellige forslag vedrørende katte. Et flertal i udvalget går ind for, at katte skal øretatoveres, og at der opstilles et centralt register, hvorimod et mindretal i udvalget afviser det forslag. Det er jo også et centralt spørgsmål, som er af interesse for kommunerne, om der skal gennemføres en pligt til at stå for indfangning og aflivning af herreløse katte, altså om kommunerne skal gennemføre sådanne ordninger, og her er der vidt forskellige holdninger.

Ser vi på en anden kategori inden for dyreverdenen, nemlig hundene, går et flertal i udvalget ind for, at der indføres regler om mærkning, og også for hundenes vedkommende at der indføres et centralt register; et mindretal afviser det.

Spørgsmålet om halekupering har hr. Erling Christensen nævnt. Udvalget foreslår, at der indføres et forbud mod halekupering, men en lang række organisationer har efterfølgende udtalt deres stærke betænkeligheder ved at gennemføre en sådan ordning.

Sådan er der en lang række detailspørgsmål, som jeg for alles vedkommende er inde i overvejelser om, og hvor jeg som sagt er indstillet på – det tilsagn vil jeg gerne give Folketinget – at fremsætte et lovforslag så hurtigt som muligt i den nye folketingssamling og gerne med det sigte, at det kan blive vedtaget inden jul.

Hr. Knud Lind rejste spørgsmålet om rituelle slagtninger; også det spørgsmål er inddraget i forbindelse med udformningen af det forslag til ny dyreværnslov, der kommer til efteråret.

Med hensyn til det andet, hr. Knud Lind talte om vedrørende grise, forholder det sig sådan, at der i EF-Kommissionens regi ligger to forslag til forordninger på bordet. Disse forslag til

forordninger, hvoraf det ene vedrører grise og kalve i intensive produktionssystemer, er for tiden genstand for drøftelser i en særlig arbejdsgruppe. Nu nævnte hr. Knud Lind spørgsmålet om legetøj til grise og tilsvarende; det er absolut en af detaljerne i dette forordningsforslag. Men det er som sagt to sager, som for tiden er genstand for nærmere overvejelser, og som ikke umiddelbart har noget med det spørgsmål at gøre, vi her drøfter.

Men som sagt, tak for tilslutningen til, at vi kan gennemføre denne udsættelse af revisionen. Og derefter et tilsagn fra min side om, at der bliver mulighed for en grundig drøftelse på et tidligt tidspunkt i den nye folketingssamling af den omfattende lovgivning, der her er tale om, og som jeg forudser at vi kommer til at bruge mange kræfter på både i Tinget og i Folketingets Retsudvalg, der givetvis skal behandle forslaget. Det bliver en stor, vanskelig opgave.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil godt sige tak til ministeren for det fyldestgørende svar. Fremskridtspartiet er jo regeringens parlamentariske grundlag, og vi finder det rimeligt, at justitsministeren vil drøfte disse meget vigtige to lovrevisjoner i sommeren 1990, forstod vi, og vil fremsætte et egentligt lovforslag i efteråret 1990.

Vi vil i Fremskridtspartiet støtte regeringen i den holdning; så har vi da ikke jasket noget igennem. Nu har det jo varet så lang tid; så kan det vel også vente sommeren over, og vi har jo ministerens ord for, at til den tid sker der noget.

Vi går ud fra, at justitsministeren vil kontakte Fremskridtspartiet vedrørende selve forslaget. Jeg tror, at regeringen og Fremskridtspartiet kan blive enige et langt stykke hen ad vejen, men der er selvfølgelig også nogle ret vidtgående ting. Jeg forstod det sådan, at justitsministeren ikke virkede helt tilfreds – i hvert fald sagde han ikke noget om det – men vi synes, det måske er lige lovlig langt at gå med øretatovering til katte. Vi mener også, det er lige i overkanten – men det håber jeg da ikke kommer ind i lovforslaget med det samme – at der skal være griselegetøj ude i svinestaldene lige med det samme, før man har undersøgt det lidt nærmere.

Jeg tror, der kan blive enighed om disse spørgsmål, sådan at vi får en fornuftig løsning, og sådan at det ikke kommer til at koste land-

[Knud Lind]

bruget det hvide ud af øjnene. For det var jo det værste, der kunne ske. Vi har set med burhøns og andre ting, hvordan det kan gå.

Erling Christensen (S):

Ministeren bevæger sig på lette fjed, må jeg sige, og har jo mange problemer med dette lovforslag, og det understreger ministerens ord, for at bruge ordene »omfattende lovgivning«, igen. Det er klart en vanskelig lovgivning.

Men dermed understreger ministeren jo også det, jeg sagde i min ordførertale, nemlig at der er brug for tid, meget tid, til at diskutere mange, mange problemer, også flere end ministeren var inde på i sin påpegning af de problemer, der ligger foran os her.

Ministeren har jo åbenbart været inde på mange af de ting i sine overvejelser i ministeriet. Ministeren siger, at der har været mange henvendelser. Men høringstiden var indtil 1. april 1989. Derefter må der altså være kommet yderligere høringer, som har gjort, at ministeren har holdt sig tilbage.

Ministeren siger – det kan være, at jeg har misforstået det – at man vil bruge sommeren til en yderligere høring eller en vurdering. Jeg kunne godt tænke mig, om ministeren ville offentliggøre for os, på hvilket grundlag denne høring eller vurdering skal foregå sommeren over, således at offentligheden og vi som politikere kunne være med i denne drøftelse.

Jeg er glad for, at ministeren siger, at der ikke varetages særlige interesser i denne sag. Det bliver også vanskeligt, for mange af dem er jo modsatrettede.

Jeg kan så også konstatere, at Socialdemokratiet og SF ikke kan få flertal for at få et lovforslag frem til offentlig debat nu, uanset at ministeren jo bekræfter de overordentlige vanskeligheder, der ligger i dette arbejde.

Vi fik en bekræftelse fra hr. Knud Lind af, at Fremskridtspartiet er regeringens parlamentariske grundlag. Det var da en ny ting; vi andre vidste det godt. Jeg er ikke helt sikker på, om Fremskridtspartiet har gjort op i gruppen, om de er det, men nu fik vi det klargjort. Det synes jeg var interessant.

Jeg synes også, det var interessant, at Kristeligt Folkepartis ordfører meget stærkt gav udtryk for utilfredshed med udsættelsen og i øvrigt henstillede kraftigt om at få bragt det i orden og så tilføjer i en parentes: i næste samling. Det var lidt for blødt.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, hvilke muligheder ministeren mener der foreligger for at lade offentligheden deltage i denne debat nu og her. På hvilket grundlag vil ministeren lade foretage en høring over sommeren?

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Hvad angår det parlamentariske grundlag, har der vist kun været en enkelt gang, hvor det svigtede.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg gerne havde set, at Centrum-Demokraterne havde markeret deres holdning her, for det havde været interessant for justitsministeren. Jeg ved ikke, hvad der er galt, men jeg da kan se, der er en enkelt CD'er i salen. Kunne man måske få at vide, hvad Centrum-Demokraternes holdning er til det, for så var der et flertal for, at man kunne få lavet en god og fornuftig lovgivning og få lagt det til rette fra starten, uden at man behøvede at lave for mange rettelser, når det var færdigt.

Ebba Strange (SF):

Jeg vil ikke takke for ministerens svar. Jeg kan godt forstå, at det er svært at lave en ny dyreværnslov. Jeg ville ikke foreslå ministeren slavisk at følge det forslag, der ligger i betænkningen, men der er dog et udgangspunkt at tage fat i. Og når ministeren selv siger, at høringsrunden sluttede sidste forår, synes jeg altså, et års tid er helt pæn tid til at lave et lovforslag i. Og jeg er ikke tilfreds med ministerens svar, fordi et lovforslag både om dyreværn og om dyreforsøg jo er et godt grundlag at diskutere på sommeren over.

Jeg drømmer selvfølgelig ikke om, at vi skal have det færdigt i Retsudvalget inden sommerferien, for jeg er helt enig med ministeren i, at det bliver et langt arbejde i Retsudvalget, og det bliver et arbejde med mange bilag. Men starten på sådan en debat har vi oplevet før. Vi har tidligere oplevet, at vi har fået nogle lovforslag ret sent på samlingen til første behandling, og så har vi haft sommeren over til den offentlige debat. Offentligheden har vidst, hvilket grundlag man debatterede på, og så har det været meget lettere for os at gå i gang, når den nye samling startede. Det var egentlig det, jeg havde håbet på man ville prøve ovre i ministeriet.

Når vi nu er ved at være færdige med alle de sager, der ligger deroppe i forvejen i Retsudval-

[Ebba Strange]

get, og vi har fået alle vore svar og betænkningerne er afgivet, kunne det jo godt være, at vi var klar til at tage fat igen. Derfor er jeg ked af, at vi ikke har fået noget tilsagn om det, og det betyder, at vi andre så vil overveje, om vi skal komme med et forslag. Vi synes også, det er svært at lave det. Det var jo lettere for os, hvis ministeriet lavede det, men det kan godt være, vi godt kan.

Justitsministeren (Engell):

Jeg hverken kan eller vil naturligvis blande mig i, hvorvidt partier her i Folketinget ønsker at fremsætte deres eget forslag.

Nu forstår jeg, at også fru Ebba Strange mener, at man ikke umiddelbart – det synes jeg var en interessant, en vigtig tilkendegivelse – kan acceptere Dyreværnsudvalgets betænkning uændret som forslag. Det er jo den samme situation, man kan sige jeg har været i, fordi der jo ud over det arbejde, der er foregået i udvalget, er kommet mange andre henvendelser.

Jeg havde lejlighed til over for hr. Erling Christensen at nævne blot nogle af de henvendelser, der er kommet uden for betænkningen, altså ud over de grupper, der har været direkte involveret – Dansk Kennelklub, Jagtforeningernes Fællesudvalg, Nordisk Herpetologisk Forening, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation, Dansk Sportsfiskerforbund, Landbrugsraadet, Kattens Værn, Komiteen mod Dyreforsøg, Assurandør-Societetet, Ørnereservatet og Den Danske Dyr lægeforening – for blot at nævne nogle af de organisationer, som efterfølgende har meldt sig i den væsentlige debat, som der er mange følelser og holdninger i.

Så vil jeg sige – og det er til Hr. Knud Lind – at jeg håber på, at en kommende dyreværnslov kan blive båret igennem her i Folketinget med et stort og bredt flertal. Det synes jeg er væsentligt, og det synes jeg også hele sagen og den vigtighed, som den har, berettiger til.

Jeg forholdt mig ikke til spørgsmålet om øremærkning af katte. Jeg nævnte blot, at det var en af de ting, som skal indgå i drøftelserne, og som vi må overveje, når vi fremsætter et forslag, og som det jo kan være vanskeligt at træffe beslutning om, men som vi er tvunget til at afgøre.

Så til hr. Erling Christensen. Jeg har ikke forestillet mig, at der skal gennemføres nogen ny høringsrunde i sommerens løb. Det var ikke

det, der lå i mine tanker. Jeg mener, det vil være rigtigt, at jeg, når nu jeg har afsluttet overvejelserne om forslaget og haft lejlighed til at drøfte det med de tre regeringspartiers folketingsgrupper i første omgang, inviterer til en drøftelse i en bredere kreds. Hvornår og hvordan det skal ske, vil jeg godt have lejlighed til at overveje.

Jeg kan godt forstå, at fru Ebba Strange presser mig for at få et forslag frem på denne side af sommerferien. Jeg må sige, at i betragtning af, at der i dag ligger 10-12 lovforslag til behandling i Folketingets Retsudvalg, som jeg håber vi kan få frem til anden og tredje behandling inden for de kommende dage, så vil det måske være noget hastværkspræget at fremsætte et lovforslag på et så stort område til første behandling i Folketinget inden sommerferien.

At debatten sommeren over nok skal komme til at foregå også på hele dyreværnsområdet, har vi kunnet se gennem de seneste måneder, hvor der har været mange også spændende indlæg i diskussionen fra mange sider i dette spørgsmål.

Så vil jeg til sidst sige, at det, der under alle omstændigheder vil være overskriften, når jeg fremsætter et lovforslag til efteråret, vil være at styrke dyrenes stilling i samfundet.

Der skal heller ikke herske tvivl om – det vil jeg gerne sige for at rydde misforståelser af vejen – at de tanker, jeg arbejder med, indeholder væsentlige forbedringer i forhold til den gældende dyreværnslov, ligesom det også er vigtigt, at vi i forbindelse med vedtagelsen af en kommende dyreværnslov får skabt det retlige grundlag for, at Danmark kan tiltræde den europæiske konvention om beskyttelse af kæledyr og gennemføre en række af de rekommandationer, der ligger.

Jeg giver endnu en gang tilsagn om, at forslaget kommer hurtigt, så vi, hvis Folketinget vil og vi samarbejder om det, forhåbentlig kan få en vedtagelse af det inden årets udgang.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg gjorde opmærksom på – og som ministeren nok har set af de mange henvendelser, der er kommet – at der er mange organisationer, og at de selvfølgelig har modsatrettede synspunkter. Jeg gjorde opmærksom på i min ordførertale, at der vil blive brug for forhandlinger, der vil blive brug for kompromiser, det er klart.

[Erling Christensen]

Vi har ikke fra Socialdemokratiets side givet udtryk for, at vi ønsker noget hastværksarbejde ved at få et lovforslag fremsat inden sommerferien. Men som jeg nævnte tidligere, har der været et lovforslag fra Justitsministeriet fremme helt tilbage i januar måned. Høringen var overstået i april sidste år.

Jeg vil godt gøre fru Ebba Stranges ord til mine, nemlig at der, hvis det kom frem nu, ville være tid til, at det ikke blev et hastværksarbejde. Det er væsentligt for os. Ministeren har faktisk også gjort sin holdning til spørgsmålet op: at styrke dyrenes stilling i samfundet. Enig. Væsentlige forbedringer. Enig. Jamen vi er nået utrolig langt i disse synspunkter, også i forhold til det forslag, ministeren havde fremme i januar.

Ministeren siger også: Rekommandationer fra Europarådet, EF-forhandlingerne på plads her også. Resultatet af disse forhandlinger og de ting, som man foreslår fra Europarådet og EF, vil ministeren også have med.

Det eneste, ministeren ikke har nævnt i dag, er faktisk halekuperinger, som jeg er enig med ministeren i at vi ikke kan indgå kompromiser på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af overenskomsten om oprettelse af Det Nordiske Miljøfinansieringsselskab.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 25/4 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Denne sag har først været fremsendt til Folketinget i form af et aktstykke til Finansudvalget. I Socialdemokratiet er vi enige med ministeren i, at det nok ordentligvis bør køres igennem som et beslutningsforslag.

Selve grundtanken har, som det også fremgår af bemærkningerne, været behandlet ganske grundigt i Nordisk Råd, både i Ministerrådet, i Nordisk Råds miljøudvalg og under sessionen i marts måned, hvor der var fuld tilslutning til den.

Jeg kan også på Socialdemokratiets vegne give tilslutning til godkendelse af denne overenskomst. Vi finder, at det af utallige grunde er en god ting, et godt initiativ, som der bør arbejdes videre med.

Men jeg vil godt spørge ministeren om en enkelt ting. Der står i forslaget, at det er af interesse at forbedre nordisk industris muligheder osv. osv., og dér vil jeg gerne spørge, hvad ministeren agter at foretage sig for Danmarks vedkommende.

Når jeg spørger, så er det, fordi ministeren, lige da hun var tiltrådt, deltog i et ministerrådsmøde i Bruxelles, hvor man bl.a. behandlede normer til kraftværkerne. De normer fik ministeren for Danmarks vedkommende handlet ned på et niveau, som jeg personligt ved, at mit parti ikke var enig i, men lad det ligge. Men ministeren gjorde det med den begrundelse, at vi skulle give dansk industri tid til at udvikle den nødvendige teknologi. Imidlertid man må konstatere for kraftværkernes vedkommende, at af de sidste fire store kulfyrede kraftsværksblokke er de tre gået til udenlandske leverandører.

Man kunne på et andet område nævne DSB's indkøb, som ikke gik til Holeby, og man kunne nævne utallige andre. Der går rygter om, at der også er problemer på Isefjordværket. Det tør jeg ikke helt sige om er korrekt.

I hvert fald så synes jeg nok – i betragtning af ministerens klare udmelding dengang om dansk industris muligheder sammenholdt med de bemærkninger, der står her om at sikre også industriens interesser i de sammenhænge – at det kunne være interessant at vide, hvad ministeren rent faktisk ud over pæne og rigtige ord på et stykke papir agter at foretage sig på den hjemlige front, således at vores investeringer